

Sygn. akt II Cz 908/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2015 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ireneusz Płowaś (spr.)

SSO Janusz Kasnowski

SSO Aurelia Pietrzak

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2015 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku wierzycieli: Banku Spółdzielczego w B., (...) w P., D. F., M. F., Firmy Handlowej (...). L. (...) spółka jawna w T.

przeciwko dłużnikowi J. B.

o egzekucję świadczenia pieniężnego

na skutek zażalenia dłużnika

od postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 5.11.2014 roku, sygn. akt XII Co 6808/11

postanawia:

oddalić zażalenie.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Cz 908/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 5.11.2014 roku odrzucił zarzuty jakie dłużnik złożył do planu podziału sumy uzyskanej na skutek egzekucji uproszczonej z nieruchomości dłużnika, sporządzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy J. G. w sprawie Km 763/11.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy omówił przytoczył przepisy art. 1023 § 1 kpc i art. 1024 § 1 kpc, które dotyczą sporządzania planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji, elementów koniecznych takiego postanowienia, które powinno zawierać również elementy decyzyjne. Sąd wskazał, że wprawdzie przepis art. 1024 § 1 kpc mówi o wymienieniu sum, wierzytelności i praw, nie zaś o ich ustaleniu, to jednak nie ma wątpliwości, że zwłaszcza określenie sumy przypadającej każdemu z uczestników podziału jest decyzją organu egzekucyjnego, niemającą oparcia we wcześniejszych ustaleniach zawartych w orzeczeniach podlegających kontroli ze strony uczestników postępowania. Orzeczenie, jak wskazał Sąd Rejonowy, musi zawierać wszystkie elementy wskazane w treści w/w przepisu, które mogą zostać opisane w treści postanowienia, bądź też zostać wymienione w tabeli, stanowiącej część składową

postanowienia. Wymogi te dotyczą zarówno planu podziału sporządzonego przez komornika, jak i przez Sąd, jako organ egzekucyjny. Każdy z poszczególnych elementów stanowi odrębne rozstrzygnięcie, stąd zaskarżeniu w drodze zarzutów może podlegać cały plan bądź poszczególne jego elementy, choć zmiana planu co do jednego z punktów może powodować konieczność zmiany jego pozostałych rozstrzygnięć.

Nadto Sąd Rejonowy zwrócił uwagę na treść przepisu art. 325 kpc, znajdującego odpowiednie zastosowanie do postanowień poprzez art. 361 kpc a w postępowaniu egzekucyjnym także poprzez art. 13 § 2 kpc, zgodnie z którym sentencja postanowienia powinna zawierać m.in. wymienienie sądów, sędziów, protokolanta, jeżeli brał udział w sprawie, a w postępowaniu egzekucyjnym wymienienie komornika, daty i miejsca rozpoznania sprawy oraz rozstrzygnięcie co do przedmiotu postanowienia. Sąd Rejonowy wskazał także na treść art. 358 kpc, który stanowi, że postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym wiąże sąd (tu komornika) od chwili, w której zostało podpisane wraz z uzasadnieniem, jeżeli zaś sąd (tu komornik) postanowienia nie uzasadnia, od chwili podpisania sentencji. Sąd I instancji podzielił także stanowisko zaprezentowane przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 03.12.2003 roku (I CZ 140/03), zgodnie z którym, jeżeli wydane na posiedzeniu niejawnym postanowienie tzw. formalne, podlegające zaskarżeniu zostało skonstruowane w ten sposób, że wraz z uzasadnieniem stanowi jeden dokument, to podpisanie przez skład sądu tylko uzasadnienia – przy braku podpisu pod sentencją – powoduje, że takie postanowienie w znaczeniu prawnoprocesowym nie istnieje.

Sąd Rejonowy po przeprowadzeniu analizy akt sprawy egzekucyjnej Km 763/11 przyjął, iż brak jest podstaw do uznania, aby plan podziału opatrzony datą 16.05.2014 roku stanowił postanowienie lub też jakąkolwiek inną wiążącą czynność organu egzekucyjnego z uwagi na fakt, iż nie został on podpisany przez komornika. Plan podziału z dnia 16.05.2014 roku Sąd Rejonowy uznał za postanowienie w znaczeniu formalnoprawnym nieistniejące.

Dlatego też Sąd Rejonowy uznał, że zarzuty do planu podziału z dnia 16.05.2014 roku jako dotyczące orzeczenia nieistniejącego, podlegały odrzuceniu, jako niedopuszczalne z mocy prawa w oparciu o art. 370 kpc w zw. z art. 398 kpc i art. 13 § 2 kpc.

Zażalenia na to postanowienie wniósł dłużnik podtrzymując treść skargi i podnosząc, iż doszło do naruszenia przepisów art. 797, 1030, 1034, 1036, 1025, 1026 i art. 976, który został pominięty przez komornika przed odbyciem się licytacji. Dłużnik dodał, że osoba przystępująca do licytacji powinna przedstawić zezwolenie organu państwowego co do możliwości nabycia nieruchomości, a plan podziału nie uwzględnia sumy przejętej przez nabywcę.

Wierzyciel (...) z siedzibą w P. w odpowiedzi na zażalenie wniósł o oddalenie zażalenia dłużnika w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie dłużnika należało uznać za bezzasadne.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż dłużnik w swoim zażaleniu nie przedstawił żadnych zarzutów dotyczących zaskarżonego postanowienia. W szczególności dłużnik nie zakwestionował poprawności rozważań Sądu I instancji w kwestii formy w jakiej powinien zostać sporządzony plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości prowadzonej w postępowaniu uproszczonym, a także co do elementów koniecznych takiego planu, wymaganych do uznania jego ważności.

Sąd Okręgowy podziela jednak w całości rozważania Sądu Rejonowego i również uznaje, iż plan podziału czy to sporządzany przez komornika sądowego czy to przez Sąd winien zawierać nie tylko elementy wskazane w art. 1024 § 1 kpc ale także odpowiadać warunkom formalnym postanowienia. Jednym z takich warunków zgodnie z art. 358 kpc jest złożenie podpisu pod sentencją postanowienia. Zgodnie z utrwalonym poglądem doktryny i judykatury sentencja każdego postanowienia, również postanowienia nierozstrzygującego, co do istoty sprawy mającego charakter materialnoprawny, musi być podpisana przez sąd, który je wydał, niezależnie od tego, czy sporządzone zostało uzasadnienie postanowienia. W przypadku sporządzenia uzasadnienia, również dokument je zawierający podlega podpisaniu. W braku zaś podpisania sentencji, postanowienie takie w sensie prawnoprocesowym

nie istnieje, niezależnie od tego, czy zostało podpisane uzasadnienie (vide: uzasadnienie postanowienia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 17.10.2012 roku w sprawie I ACz 1658/12).

Za dominujący zarówno w praktyce jak i w doktrynie należy uznać pogląd, iż plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji ma formę postanowienia. Przepis art. 1023 kpc stanowi, iż to organ egzekucyjny sporządza plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości. Organem tym może być Sąd Rejonowy ale także komornik sądowy w przypadku uproszczonej egzekucji z nieruchomości zgodnie z art. 1013⁶ § 2 kpc. Skoro tak, to nie ma wątpliwości, iż właściwą formą planu podziału, bez względu na to czy sporządza go Sąd czy też komornik, jest postanowienie.

Wobec tego plan podziału powinien odpowiadać wymogom formalnym postanowienia także w zakresie podpisu. W niniejszej sprawie komornik sądowy winien opatrzyć plan podziału swoim podpisem. Jak wynika z planu podziału sumy uzyskanej z uproszczonej egzekucji z nieruchomości z dnia 16.05.2014 roku w sprawie Km 763/11, dwa egzemplarze tego dokumentu znajdujące się w aktach sprawy nie zostały podpisane ani przez komornika sądowego J. G. ani przez wskazanego w tym dokumencie asesora komorniczego K. G..

Skoro plan podziału nie został podpisany winien być traktowany tak jakby nie istniał w znaczeniu prawnoprocesowym. Sąd Rejonowy słusznie zatem odrzucił zarzuty od planu podziału wniesione przez dłużnika, jako niedopuszczalne. Nie można bowiem wnosić zarzutów od nieistniejącego planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji.

Komornik, w tej sytuacji, winien ponownie w sposób prawidłowy sporządzić plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości i dopiero wówczas po zawiadomieniu o sporządzeniu planu podziału uczestnicy postępowania egzekucyjnego będą mogli zgodnie z art. 1027 kpc skutecznie wnieść zarzuty podlegające merytorycznemu rozpoznaniu przez Sąd Rejonowy.

Wobec powyższego zażalenie dłużnika jako bezzasadne na mocy art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 1 i 2 kpc i art. 13 § 2 kpc należało oddalić.